

**Fraudeprotocol BSR
2024-2025**

Colofon

Titel	Fraudeprotocol
Opdrachtgever:	G.M. Scholtus, directeur
Auteur:	B.E. de Weerd, business controller
Versie:	1.0
Vastgesteld op:	21 november 2024

Inhoudsopgave

Colofon	1
Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	3
2 Definitie van Fraude	4
2.1 Fraude	4
2.2 Aspecten van Fraude	4
3 Risico's en preventieve maatregelen (frauderisicoanalyse)	6
3.1 Het risico van onrechtmatige onttrekking, contant geld en/of goederen aan BSR	6
3.2 Het risico dat personen de financiële verslaggeving en/of verwerken van inkomsten c.q. uitbetalen restituties gebruiken om daar beter van te worden	7
4 Meldingsprocedure en onderzoek	9
5 Bijlage	10

1 Inleiding

In het fraudeprotocol is beschreven welke acties BSR onderneemt om fraude te voorkomen, te detecteren en te behandelen.

Een fraudeprotocol is essentieel voor organisaties om fraude te bestrijden en de integriteit van hun activiteiten te handhaven.

Het is belangrijk dat medewerkers op de hoogte zijn van het bestaan van dit protocol en weten hoe ze ermee moeten omgaan als ze fraude vermoeden.

2 Definitie van Fraude

2.1 Fraude

Fraude betreft verschillende vormen van bedrog, misleiding en onrechtmatig handelen, meestal met als doel financieel gewin of voordeel te verkrijgen. Dit gebeurt vaak ten koste van anderen, zowel van binnen als van buiten de organisatie.

Fraude hangt samen met een aantal andere begrippen die deels overlappen en allemaal vormen zijn van niet *integer* gedrag.

Fraude kan bijvoorbeeld betrekking hebben op de *rechtmatigheid* en heeft raakvlakken met *misbruik en oneigenlijk gebruik* van wet- en regelgeving¹, een criterium bij de *rechtmatigheidsverantwoording*.

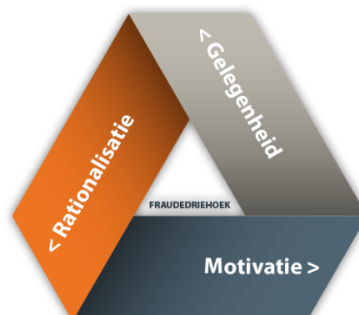
Ondermijning, waarbij criminelen proberen de legale en illegale wereld met elkaar te vermengen om er zelf voordeel uit te halen, kan ook leiden tot fraude.

2.2 Aspecten van Fraude

Fraude wordt gekenmerkt door drie aspecten die gewoonlijk aanwezig zijn indien fraude zich voordoet:

- Gelegenheid: krijg ik de kans om te frauderen door hiaten in onze processen/computer-systemen? Wat is de pakkans? Tekortkomingen in de interne beheersing maken frauduleus handelen mogelijk.
- Rationalisatie: kan ik de handeling voor mijzelf goedpraten (ik verdien meer dan dat ik krijg, niemand mist het, ik betaal het wel terug)? De kans op fraude neemt toe indien het ethisch normenbesef onvoldoende aanwezig is.
- Motivatie/druk: wat is de (achterliggende) reden om te frauderen? Word ik door iemand gedwongen, heb ik geld nodig, is het de kick of uitdaging om te zien wat er kan, et cetera. Druk om aan resultaatverwachtingen te voldoen kan ertoe leiden dat financiële overzichten en andere zaken anders worden weergegeven dan op basis van de onderliggende informatie en verslaggevingsregels is toegestaan.

¹ Door mazen in wet- en regelgeving of grijze gebieden.

Wij onderscheiden hierbij:

- Onderkennen bedrijfsrisico's (frauderisicofactoren zijn gebeurtenissen of omstandigheden die een aanwijzing vormen voor het bestaan van een verhoogd risico van fraude).
- Inschatten belang en waarschijnlijkheid dat het voorkomt.
- Ondernemen actie.

Invalshoeken:

1. Het risico van onrechtmatige onttrekking van contant geld en/of goederen aan BSR.
2. Het risico dat personen de financiële verslaggeving en/of verwerken van inkomsten c.q. uitbetalen restituties gebruiken om daar beter van te worden.

Leeswijzer

In hoofdstuk 3 treft u de frauderisicoanalyse aan, waarbij de risico's en preventieve maatregelen zijn opgenomen.

In hoofdstuk 4 treft u het frauderesponsplan aan.

3 Risico's en preventieve maatregelen (frauderisicoanalyse)

De risico's bij BSR en de genomen maatregelen worden eenmaal per twee jaar geactualiseerd. Daarnaast worden de aandachtspunten periodiek door de organisatie gemonitord.

BSR heeft een aantal risico's op fraude onderkend. Bij elk risico is een belang en een preventieve maatregel vermeld.

3.1 Het risico van onrechtmatige onttrekking, contant geld en/of goederen aan BSR

3.1.1 Goederen

BSR kent met name gebruiks-/kantoorartikelen met een relatief lage waarde en een beperkte voorraad relatiegeschenken

Risico: meenemen van deze artikelen voor privégebruik.
Belang/waarschijnlijkheid: zal op beperkte schaal gebeuren.
Preventieve maatregel: geen actie nodig.

3.1.2 Relatiegeschenken

Zowel medewerkers als bestuurders mogen geschenken met een waarde t/m € 50,00 accepteren, mits deze gemeld worden bij de direct leidinggevende.

Risico: geschenken, giften en diensten worden aangenomen in ruil voor een tegenprestatie.
Belang/waarschijnlijkheid: zal vrijwel niet gebeuren
Preventieve maatregel: naleven van de "Gedragscode integriteit BSR".

3.1.3 Geld

BSR heeft een stroom contante middelen via betalingen aan de balie en via de deurwaarders. Dit geld wordt tijdelijk opgeslagen in een geldkistje in een kluis. De code van deze kluis is bij meerdere medewerkers bekend.

Risico's:

- niet alle ontvangsten worden als zodanig geregistreerd;
- contant geld verdwijnt uit geldkist/kluis;
- contant geld verdwijnt gedurende het proces tussen belastingplichtige en geldkist.

Belang/waarschijnlijkheid: door het ontbreken van interne beheersingsmaatregelen wordt momenteel gelegenheid geboden.

Preventieve maatregel: sluitende beheersingsmaatregelen vaststellen en handhaven (o.a. beleid ontvangen contant (belasting)geld)

Bovenstaande is vanaf 1 januari 2025 niet meer van toepassing. De mogelijkheid om met contant geld een belastingaanslag te betalen vervalt vanaf dat moment.

Artikel 7 aanhef en artikel 7.1 van de Leidraad Invordering BSR zijn ten behoeve hiervan gewijzigd. De regels waarin de optie voor contante betalingen waren opgenomen, zijn verwijderd.

3.2 Het risico dat personen de financiële verslaggeving en/of verwerken van inkomsten c.q. uitbetalen restituties gebruiken om daar beter van te worden

3.2.1 Kritische wijzigingen Key2Belastingen

Binnen BSR wordt voor kritische wijzigingen binnen de applicatie Key2Belastingen geen fiatting door een tweede persoon afgedwongen (4-ogenprincipe), zoals voor:

- *Kwijtscheldingen;*
- *Status bezwaar/beroep;*
- *Betalingsregeling;*
- *Post oninbaar;*
- *Onvermogen;*
- *Bankrekeningnummer;*
- *Heffingsopdrachten;*
- *Aanpassingen in taxatiewaardes.*

Risico: de afwezigheid van een fiatting op bewerkingen zijn van invloed op de juistheid en volledigheid van de ontvangsten

Belang/waarschijnlijkheid: (on)bewuste fouten worden niet opgemerkt.

Preventieve maatregel: de interne en verbijzonderde interne controle uitbreiden op diverse gebieden (financieel, juridisch, proces).

3.2.2 Restituties

BSR betaalt restituties uit aan belastingplichtigen die hiervoor in aanmerking komen. Na het fiatting van de restituties kan het betaalbestand nog worden bewerkt.

Risico: de bankrekeningnummers en/of bedragen kunnen gewijzigd worden voordat de betaling wordt ingelezen in de bankapplicatie.

Belang/waarschijnlijkheid: (on)bewuste acties worden pas in een later stadium opgemerkt.

Preventieve maatregel: sluitende beheersingsmaatregelen vaststellen en handhaven.

3.2.3 Functiescheiding en autorisaties binnen Key2Belastingen

BSR beschikt niet over een autorisatiematrix waarin alle rechten per gebruikersaccount/rol zijn gespecificeerd.

Risico: Het risico bestaat dat accounts, (on)bewust, meer rechten hebben, waardoor gebruikers ongeautoriseerde transacties kunnen uitvoeren die de juistheid en volledigheid van gegevens en de gegevensverwerking in het systeem in gevaar brengt.

Belang/waarschijnlijkheid: (on)bewuste acties worden pas in een later stadium opgemerkt.

Preventieve maatregel: opnemen interne controles in de processen en in de auditplanning.

3.2.4 Urenregistratie

Uren worden door medewerkers geboekt in TIM. Deze worden vervolgens geaccordeerd door de leidinggevenden. Er wordt niet ingeklokt.

Risico: Uren worden achteraf verantwoord. Het is voor de managers moeilijk na te gaan of personeelsleden deze uren ook echt hebben besteed, op kantoor of thuis.

Belang/waarschijnlijkheid: zal op beperkte schaal gebeuren.

Preventieve maatregel: sluitende beheersingsmaatregelen vaststellen en handhaven (o.a. wekelijks verplicht invullen).

Per 1 januari 2025 worden er geen uren meer geschreven. Er wordt gestuurd op output.

3.2.5 Declaraties

Declaraties worden digitaal ingediend, managers geven digitaal goedkeuring.

Risico's:

- Bonnetjes kunnen door meerdere personen worden gedeclareerd. Gescande handgeschreven bonnen kunnen moeilijk op echtheid worden beoordeeld. Er worden kosten gedeclareerd die niet conform het vigerende beleid zijn.
- Bij BSR is het uitgangspunt 'flexibel werken'. Er wordt geen vaste reiskostenvergoeding woon-werk meer verstrekt, maar op basis van werkelijke reisbewegingen voor woon-werk verkeer, dienstreizen en studiereizen. Werknemers mogen alleen de kortste route declareren.
- Kilometers worden gedeclareerd tegen een verkeerd tarief of er worden bovenmatige kilometers gedeclareerd.

Belang/waarschijnlijkheid: zal op beperkte schaal gebeuren.

Preventieve maatregel: Vanaf 1 januari 2025 regels opnemen bij 'tegels' in Afas. De salarisadministratie (extern bureau) voert een steekproef uit op de declaraties. BSR kan zelf ook een (aanvullende) controle uitvoeren en steekproefsgewijs declaraties controleren.

3.2.6 Integriteitscontrole

Medewerkers, managers, directie en bestuurders die wonen in het gebied van BSR krijgen een belastingaanslag.

Risico: De aanslagoplegging (incl. WOZ-waardering) en/of de afloop van de aanslag van een medewerker, manager, directielid of bestuurslid kan worden gemanipuleerd.

Belang/waarschijnlijkheid: laag

Preventieve maatregel: Elk jaar wordt een steekproef vastgesteld waarbij van minimaal 20 personen wordt gecontroleerd of de aanslagoplegging en de afloop hiervan volledig, juist en rechtmatig heeft plaatsgevonden.

In deze controle zitten in ieder geval alle medewerkers waar een mutatie heeft plaatsgevonden (bijvoorbeeld verhuizing, wijziging gezinssamenstelling, bezwaar, verzoek tot kwijtschelding), medewerkers die in of uit dienst zijn getreden of waarbij overige (persoonlijke) omstandigheden zijn. Daarnaast komt iedereen minimaal één keer in drie jaar aan bod.

3.2.7 Niet doorgeven van (persoonlijke) wijzigingen

Personeelsleden van BSR zijn verplicht hun adres conform inschrijving in de basisregistratie personen (BRP) door te geven aan de personele administratie.

Risico: Medewerkers kunnen een onjuist adres doorgeven en daardoor meer reiskosten ontvangen dan waar zij recht op hebben.

Belang/waarschijnlijkheid: laag

Preventieve maatregel: Elk jaar een steekproef uitvoeren of personen woonachtig zijn op het bij BSR bekende adres.

4 Meldingsprocedure en onderzoek

4.1 Onderzoeksprotocol integriteitsschendingen BSR (Frauderresponseplan)

Fraude is een vorm van integriteitsschending.

BSR heeft een onderzoeksprotocol integriteitsschendingen dat ook van toepassing is op fraude. Hierin is een duidelijke procedure opgenomen voor het omgaan met integriteitsschendingen.

Het Onderzoeksprotocol integriteitsschendingen BSR is als bijlage opgenomen in hoofdstuk 5.

5 Bijlage

Onderzoeksprotocol integriteitsschendingen BSR

“Hoe te handelen bij integriteitsschendingen?”

Een goed integriteitsbeleid voorziet ook in een duidelijke procedure voor het omgaan met integriteitsschendingen. Een volwaardig integriteitsbeleid (gedragscode integriteit BSR en onderzoeksprotocol integriteitsschendingen BSR) is niet alleen het vaststellen en implementeren van dat beleid, het is ook het handhaven ervan.

Dit is van belang voor alle betrokkenen: voor de melder, voor degene waarover wordt gemeld, de behandelaar(s) en de eindverantwoordelijke. De melder moet weten waar hij of zij terecht kan. Degene over wie een melding wordt ingediend moet weten wat de rechten en plichten zijn én de zekerheid hebben dat er zorgvuldig wordt omgegaan met een mogelijk onderzoek. Meldingen van vermoedelijke schendingen, de aard van het daaropvolgend onderzoek en de afdoening moeten gelijkluidend worden geregistreerd.

Dit protocol geeft duidelijkheid over bovengenoemde onderwerpen zonder de pretentie uitputtend te zijn. Er zijn altijd zaken die zich afspelen in het ‘grijze gebied’. Naast procedures en andere afspraken over integer handelen, blijft bewustwording door praten met anderen daarom van essentieel belang. Integer handelen is een voorwaarde voor elke medewerker van BSR om goed te kunnen functioneren.

BSR is per slot van rekening een organisatie waarin vertrouwd wordt op de professionaliteit en zorgvuldigheid van alle medewerkers.

BESLUIT:

Vast te stellen het volgende protocol integriteitsschendingen BSR:

1. Constatering integriteitsschending

Een constatering van een integriteitsschending door een medewerker van BSR dient te worden getoetst aan de laatst vastgestelde ‘Gedragscode integriteit BSR’ en de ‘Frauderisicoanalyse BSR’.

2. Melding

Een melding inzake het vermoeden van een integriteitsschending dient te worden gemeld bij de direct leidinggevende. Wil je geen melding aan je direct leidinggevende maken? Dan meld je het vermoeden van een misstand aan de directeur van BSR. Indien de kwestie de directeur zelf betreft dient de melding bij de voorzitter van het dagelijks bestuur te worden gemeld. De kwestie wordt in dit stadium nog niet met de betrokkene medewerker gedeeld.

De incidenten worden centraal vastgelegd in een incidentenregister onder verantwoordelijkheid van de directeur.

3. Uitvoeren feitenonderzoek

Na toestemming van de directeur van BSR wordt een feitenonderzoek (dossieropbouw) uitgevoerd. Het onderzoek wordt door óf de financieel controller óf de auditor uitgevoerd. Indien noodzakelijk kan informatie via een onafhankelijke derde persoon worden ingewonnen.

Wanneer het feitenonderzoek betrekking heeft op de directeur, de financieel controller of de auditor, wordt een derde externe partij ingeschakeld om het feitenonderzoek uit te voeren. Het dagelijks bestuur kan dan beslissen om een review op de derde externe partij te laten uitvoeren.

Ook indien een van de interne onderzoekers aangeeft het onderzoek onvoldoende objectief te kunnen uitvoeren of als er meer eisen gesteld worden aan onderzoeksmethodes, kan een onafhankelijke derde externe partij worden ingeschakeld.

4. Review

Van het feitenonderzoek vindt een review plaats door óf de auditor óf de financieel controller, afhankelijk van degene die het feitenonderzoek heeft uitgevoerd.

5. Rapport van bevindingen

Van het feitenonderzoek wordt door de financieel controller én de auditor een rapport van bevindingen opgesteld.

6. Bespreken rapport van bevindingen

Het rapport van bevindingen wordt met de directeur van BSR besproken.

7. Vervolprocedure

- a. De directeur licht (indien van toepassing) de leidinggevende van de betreffende medewerker in;
- b. Er vindt hoor en wederhoor plaats met de betreffende medewerker door de directeur van BSR en de medewerker die daadwerkelijk het feitenonderzoek heeft uitgevoerd (financieel controller óf auditor). Er wordt een gespreksverslag gemaakt, inclusief ondertekening (gezien, akkoord, niet akkoord) door alle partijen (medewerker, directeur, financieel controller óf auditor). Het verslag wordt aan het personeelsdossier van de betreffende medewerker toegevoegd;
- c. Indien van toepassing worden ordemaatregelen getroffen door de directeur van BSR in afstemming met het dagelijks bestuur van BSR;
- d. Er kunnen gerichte maatregelen worden genomen om schendingen in de toekomst te voorkomen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur van 21 november 2024

W. van Wikselaar
Voorzitter

G.M. Scholtus
Directeur